

**CONNY
PALMKVIST**

Regntunga
skyar

BOKFÖRLAGET FORUM

**Bokförlaget
Forum**

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

info@forum.se

www.forum.se

Copyright © Conny Palmkvist 2025

Omslag Nils Olsson, oink.se

Tryckt hos ScandBook EU, 2025

Första tryckningen

ISBN 978-91-37-50829-0

*Till Jacob Hjärne.
Vad hade en författare varit
utan någon att tala med?
Tack, min vän.*

PROLOG

21 maj 1978, Norrköping

Natten är på väg bort utanför det anrika Standard Hotell. De gäster som har vaknat ser ett flyktigt, mjölkvitt dis sväva mellan träd och grusgångar i Carl Johans park och sedan långsamt upplösas när det flyter ut över Drottninggatan.

På hotellet är arbetet i full gång.

Frukosten serveras, de första checkar ut och lämnar den brokiga interiören bakom sig. Spegeldörrar och stuckaturer varvas med moderna inslag och träpaneler.

Ingen i personalen invänder när den sextiofemåriga portiern Carl kliver av nattpasset vid åttasnåret och istället för att lämna hotellet går upp till rum 102 och öppnar den slitna dörren. Den svarta kavajen hängs på en krok.

Rummet är oansenligt, som hotellrum ofta är.

En blomma, en hyacint, och ett fotografi i en ram på nattygsbordet. Kvinnan på bilden är ung, eftersom hon aldrig blev gammal. Han rör vid glaset av gammal vana.

”Vilken natt, Henrietta.”

Det tar inte lång tid att somna. Vid ett på eftermiddagen vaknar han och kliver upp. En dusch och sedan pepparstek på restaurang Peters, flamberad i fem centiliter konjak. Folk tar långa omvägar för att äta där, men idag är det lugnt. Vid bordet bredvid hans pratar två unga kvinnor om att det är dans till Lirarna på Palace senare i veckan.

Det är inget för Carl, som redan är trött när han släntrar hemåt med smaken av dragon och portvin på tungan.

En lugn promenad tillbaka till hotellet.

Vid kvart i åtta på kvällen går han ner, ren och prydlig och klädd i den andra av de två arbetskostymerna. Lobbyn är ofta tom vid den här tiden på dygnet. Idag sitter en ensam man i soffan med en väska i famnen. Han har tagit av hatten och blottar ett hårfäste som har börjat dra sig tillbaka.

Kvinnan i receptionen ser besvärad ut när Carl anländer, som om hans närvaro rubbat en delikat balans.

Hon är klädd i kort svart kjol och vit blus, en röd väst ovanpå. Hon går igenom antalet gäster, deras önskemål.

”Jo, och så herrn i hörnet”, viskar hon.

De talar så tyst de kan, vänder sig inte mot den okände. Klockan på väggen slår åtta, en dov ton ringer ut och nycklarna som hänger under respektive rumsnummer på den långa väggen glänser i ljuset från kristallkronan.

”Han *vägrade* att checka in innan ni kom.”

”Va?”

”Han sa exakt så och satte sig.”

”Hur länge har han väntat?”

”Sedan klockan fem.”

Då lämnar mannen den knirrande skinnsoffan och tar sin resväska med sig. Den kvinnliga receptionisten suckar och stressar därifrån, stämplar ut i personalens kyffe runt hörnet.

”Nu vill jag ha mitt rum”, säger mannen.

”Naturligtvis”, säger Carl.

”Vill ni se legitimation?”

Han släpper väskan och tar upp en plånbok i brunt läder, viker ut en plastficka. Ett körkort. Han pillar ut det och lägger det på receptionsdisken. Carl bläddrar framåt i liggaren, men

blyertspennan har fått fötter, så han famlar efter en ny innan han flyttar körkortet närmare bordslampan.

Odd, skriver han.

Men där bryts pennspetsen.

”Är det något problem?” säger mannen. Han har en snus under läppen och lägger upp en armbåge på trädisken.

”Skämtar ni?” säger Carl.

”Hur menar ni?”

”Är detta ert namn?”

”Naturligtvis.”

”Jag förstår.”

Så han skriver in resten, men gör det tveksamt.

Odd Cuno Nielsen.

Klockan står invid väggen, en staty i mörkret, men den envisa sekundvisaren klyver tystnaden som lagt sig.

En halv minut passerar innan samtalet fortsätter.

”Jag ser att ni reagerar”, säger den nye gästen.

”Heter ni verkligen Odd Cuno Nielsen?”

”Är det så konstigt?”

Carl rodnar och blåser undan den avbrutna spetsen från den uppslagna liggaren och ser inte upp när han svarar.

”Jag nuddade vid det namnet en gång”, säger han.

”Jag vet”, säger mannen självklart. ”Mitt tilltalsnamn är Odd. För de flesta är jag Odd.”

”Men?”

”Mina föräldrar insisterade på Odd Cuno.”

Mannen kliar sig nervöst på kinden, tvekar och går sedan mot receptionens ände. Han svänger in bakom disken.

Carl vill säga stopp, men finner sig inte.

”Ni borde stanna där ute”, säger han.

Han vänder sig tafatt mot främlingen som tagit upp en sliten

tygbit ur fickan. Den är torr och fransig och så åldrad att den borde falla i tusen bitar när han sträcker fram den.

Den tryckta elefanten intill kanten syns knappt längre.

”Jag är född 1943 i Danmark”, säger mannen.

Rummet bakom dem är tomt. Den röda mattan blev oklanderligt dammsugen för en timma sedan.

Mannen lägger tyst armarna om Carl.

Längre bort i personalutrymmena öppnar och stänger kvinnan som gått av sitt pass en dörr aningen för hårt och passerar sedan lobbyn igen, klackarna över stengolvet.

Hon ser de två männen, men vågar inte stanna.

Omfamningen fortsätter ju bara.

INGRID BERGMANS

BRÖST I SOLEN

GRETA

8 september 1943, Helsingborg

Hon lämnar varje dag Fågelsångsgatan, som är en sidogata mitt i smeten, *i centrum*, och passerar lägenhetshus och Mattsons elaffär, med evig realisation, och Seth Rehnströms järnhandel, där gubben spatserar fram och tillbaka innanför skyltfönstret i väntan på dagens första kunder. På Thornérhjelmiska husets yttertrappa finns ett kulsprutevärn som skrämmer slag på folk dimmiga dagar.

Strax svänger hon ner i Långvinkelsbacken och hamnar på Kullagatan där neonskyltarna släckts. Kullaplatsen, det nakna torget och EPA-varuhuset. Lilla mjölkbaren.

Greta De la Rosée är trettio två år gammal och noggrann sekreterare i ett rivningshus bakom Rådhuset, där man inkvarterat henne tillsammans med en grupp poliser som numera har känsliga arbetsuppgifter. Hemliga sådana.

Sveriges gränser ska säkras, okända utlänningar ska skuggas när de beträder stadens skumma gator, släckta hotellrum ska genomsökas, brev ska öppnas, de ska läsas och glömmas, eller skickas vidare till rätt adressat, rapporterna sparas i mörka skrymslen.

Så Greta, hon är två olika.

En av dem är civil, en ensamstående kvinna som går med huvudet böjt neråt och inte vill möta någons blick. Den andra

är en maskin som startar i gryningen och producerar analyser via Haldan med en oöverträffad hastighet.

Fem minuter i åtta sitter hon på sin hårda stol, som om världens öde hänger på det och kontoret är Sveriges nav.

Som vanligt är resten av gruppen sen och hon får vänta in änklungen Johnny Walther och chefen Axel Falk, som även han förlorat sin fru, samt den något år yngre Sixten Lundin. Den sistnämnde har aldrig varit gift. Har Greta ens sett honom med en kvinna? Nej, hon blir osäker.

För de här tre männen är Greta något annat än hon är för slaktaren som slår in hennes kött. Hon styr deras uppgifter, rättar fel, förtydligar hur de ska förhålla sig till direktiven från regeringen. Att hantera den komplicerade lagstiftning som omgärdar deras arbete vore omöjligt utan Greta.

Hon matar in ett nytt papper i maskinen.

På bordet ligger danska mäns, kvinnors och barns viseringar. De ska renskrivas för Stockholm. En del sparas i deras eget arkiv, det andra rummet på Stallgatan 15.

Det finns numera en oro i Danmark, något pyr.

Strövis med folk kommer i små båtar om nätterna och inkvarteras av frivilligorganisationer och privatpersoner.

Hon hinner notera *anländande Jens Paulsen*. Då slås dörren upp och en grov mansperson ramlar in i rummet och får stödja sig mot hennes skrivbord. Kläderna är det inget fel på, en ullkavaj och tillhörande svarta byxor. Men skjortan hänger utanför och han är orakad.

”God morgon, var god dröj”, säger Greta med fingrarna kvar på tangenterna. Hon synar vad hon skrivit. ”Nåja, där tappade jag ändå tråden, hur kan jag hjälpa er?”

Mannen är en och nittiofem lång, och de grå bjälkarna som korsar snedtaket nuddar nästan vid hans stripiga hår.

Han drar till sig en tom stol och sätter sig.

”Min fru”, säger han på sluddrig danska, och håller om kanten på skrivbordet, som om han annars skulle välta. ”Min fru är borta. Men det vet ni, kärring.”

”Vakta er tunga, herr Mikkelsen.”

”Ni ska passa er jävligt...”

”Hör nu här”, avbryter hon. ”Ni befinner er på ett kontor. Ni kommer inte in här och skriker. Ni tror att här sitter en ensam kvinna och vilar hela morgonen, men så är inte fallet. Jag är upptagen. Nu får ni gå.”

Fingertopparna vilar alltjämt på tangenterna. Vänster hand på A, S, E och F och den högra mer slappt med tummen på mellanslaget bara. Hon försöker att inte andas.

Stolen far bakåt när Mikkelsen reser sig.

”Skyll er själv”, säger han och tar sig runt bordet, men råkar stöta till det, vilket tvingar Greta ur stolen. Han får tag i hennes överarm och sliter våldsamt iväg henne, pressar henne mot tegelväggen.

Hon känner hans handflata trycka hårt mot strupen och fingrarna klämmer om käken. Kanske knakar det till.

Helt säkert blir det svårt att andas och hon kan inte fokusera, men smärtan är inte vad som når henne först. Hans fingrar doftar av något. Skarpt, så att det sticker i näsan.

”Ni vet var min fru är”, väser han.

Det flimrar framför ögonen på Greta och hon hör nu Mikkelsen som i en bergssal långt borta, orden dova och otydliga. En svart slöja sänker sig från ovan.

”Vad i helvete är det som försiggår?”

Hör hon den vrålande rösten *inman* hon förstår att hon kan andas igen, eller sker det i omvänd ordning? Hon synar de skeva golvplankorna, skrivbordets skiva i körsbärsträ, och den väldige dansken som flyger åt sidan.

Hans huvud dunkas två gånger mot teglet och så återfår

rummet sin skärpa när Greta fokuserar på Falk, som matar in slagen mot mannen som genast förlorar hållningen.

Blod rinner ur hans näsa, en rännil.

Men Falk tycks inte uppmärksamma tecknen, inte på samma sätt som Greta som piggnat till. Hon stapplar mot dem genom rummet. En hand på gubbens underarm.

De grå ögonen hon känner så väl ser på henne, men Falk är inte där, bara en glansig hinna och ursinne.

”Hör ni?” säger Greta och knäpper med fingrarna två gånger framför hans ansikte. ”Se så. Släpp, Axel.”

Och det gör han, händerna slappnar av och Mikkelsen glider ner längs väggen mot golvet, en trasdocka.

”Vi får ringa ambulans”, viskar Greta och går mot telefonen på sitt skrivbord. Då upptäcker hon sina kläders oordning, blusens två saknade knappar i halsen.

”Vänta lite”, säger Falk och drar med sig Mikkelsen in i arkivet och lämnar dörren öppen bakom sig.

Minuterna går, mannen vaknar till liv och tvingas upp på en av stolarna. Under tiden hinner Lundin och Johnny anlända till kontoret och sätta sig. De ser på avstånd vad som händer när Falk mumlar och Mikkelsen spottar blod.

Vid halv tio släpper de dansken och han går själv.

Greta är tillbaka på sin plats med två säkerhetsnålar i blusen, som ersättning för de saknade knapparna.

Halv tolv slutar hon skriva och säger:

”Petroleum, ja. Det luktade han.”

”Va?”

Falk har inte uppfattat orden.

”Han luktade bensin.”

”Jaså.”

Flera av poliserna inne på Rådhuset kommer över för att höra vad som har hänt och klappa om Greta.

De känner henne väl från tiden hos polischef Gullberg och så är hon ju kvinna och därmed hjälplös.

Hon svarar inte på sådant.

I takt med att dagen går dyker tre flyktingar upp och Falk smusslar med dem i arkivet och skickar dem vidare.

Röda korset ordnar bäddar i gamla tullhuset.

Det är en dag som bara försvinner och Johnny Walther är den som går först när den danska ungmön Ella Goldschmidt tittar in på kontoret. Hon väntar i dörren som om hon inte vill uppröra något hos de församlade.

Lundin avslutar och förbereder sin sorti.

”Vad ska du göra då?” säger Falk till honom från sin ände av arbetsrummet. Han går in i arkivet, pratar hela vägen in. ”En del går ut och svirar. Om man är i den åldern. Jag är för gammal. Det var jag redan i din ålder, Sixten.”

”Inget sådant för mig”, säger Lundin och lägger ett sista papper på Gretas bord. ”Jag tittar väl förbi Grand.”

”En date?” säger Greta.

”Nja.”

”Ni hamnar i olag med den där Sjögren”, ropar Falk och har varken tänt ljuset eller hittat pipan. ”Tänk sig för.”

”Ja, pappa”, muttrar Lundin. ”God kväll, Greta.”

Det sitter en svart tavla på kortväggen vid Greta, delad i tre spalter. Fallens namn, ansvarig och status.

Flera ämnen är triviala, lokala ungdomar ska förhöras om misstänkta kontakter utomlands, både brittiska och tyska. Sedan har man ett antal stölder på fabrikerna på Söder där man misstänker viss utländsk inblandning.

Söder-stölderna, Walther, pågående.

Under tavlan har man hundra andra fall som väntar på att föras upp, eller som aldrig kommer dithän.

”Greta, kan vi prata?”

Gubben har sjunkit ihop inne i arkivet och väntar på kvälens mörker. Från Järnvägsgatan hörs spårvagnarna.

”Vad har herr Falk på hjärtat?”

”Herregud, kan ni sluta titulera mig som om jag vore en av cheferna på Rådhuset?” säger han och pekar på en stol. ”Ni kallade mig Axel förut. Jag hörde det nog.”

Deras miner förblir otydliga och genom fönstret slinker bara så mycket ljus in som tre års smuts tillåter.

”Vilken dramatisk inledning på dagen”, säger Falk och har hittat pipan. Han stoppar den och puffar fyr.

”Herr Mikkelsen?” säger Greta.

”Ja.”

”Han var ond på mig.”

”Varför?”

Greta sitter håglös på stolen, en och femtiofem lång, benen när knappt ner till de skeva brädorna i golvet.

”Jag tror att han menade att hans fru var försvunnen sedan ett par dagar”, säger hon.

Mellan dem driver en rök som luktar av kottar och tjära, en del noter av gammal ost. Kriget har utarmat det svenska monopolet och tobaken är inte vad den en gång var.

”Det låter befängt”, säger Falk.

”Jo, men de anlände när vi hade ont om folk och ni bad mig göra ett par viseringar”, säger Greta. ”Lundin förhörde mannen, om jag minns rätt, och jag tog hand om frun. Vi satt här och mannen där ute, så de var tillfälligt åtskilda.”

”Vart vill ni komma?”

Nu är hon besvärad, Greta. Fingrarna på bordet raspar lätt mot träets ådringar. De målade naglarna.

”Hon berättade saker för mig och ...”

”Skrev ni detta i rapporten?”

Greta skruvar på sig.

”Nej.”

”Jag förstår.” Han tar pipan ur munnen och håller den löst i handen. ”Vad utelämnade ni?”

”Jag vet inte om ni var här och lade märke till henne”, säger Greta och vänder sig mot fönstret och kvällen utanför. ”Hon var tagen när hon kom hit och ...”

”Kan ni tala klarspråk?”

”Han hade pryglat henne.”

Och det får Falk att bita sig i läppen.

”Då är jag inte så ledsen att det blev som det blev här idag”, säger han och reser sig.

”Hon var mycket rädd.”

Gubben står vid dörren.

”Men nu verkar hon alltså ha smitit sin kos?” säger han på väg därifrån. ”Löjligt att mannen anklagar oss.”

”Han kanske har något fel i huvudet?”

”Ja, antagligen. God kväll då, Greta.”

Och så är hon ensam igen.

Allt är över, en tidig skymning, och ute i stadsbilden byter unga damer av varandra i toppen på strategiskt utvalda byggnader. Luftbevakningsplatserna ska besättas för nattskiftet och telefonen står redo om flyg siktas. Vackrast av allt är namnet som dessa kvinnor fått: *tornsvalor*.

På Södra Storgatan repareras hål i vallen av sandsäckar som täcker fönstren. Säckarna ligger i flera meter höga staplar mot fasaden, som om de nu är en del av huset.

Men Greta, hon bara skriver, och antecknar.

Nya rapporter kommer från Danmark.

När lampan slocknar går hon med avlöningskuvertet hårt hållet i handen, tvåhundra-trettio kronor rakt av.

På Stallgatan möter hon konstaplarna som har gått av sina pass och är på väg till Rådhuset för att klä om. Vaktskifte för linje tre, stadens södra delar och industrierna där.

STIG & VALDEMAR

9 september 1943, Snekkersten

De är bara pojkar och diskuterar fram och tillbaka, vänder på resonemangen. Slutsatsen är att man aldrig kan vara för ung för att skolka. Det är ju inte ens ett riktigt jobb. Sedan fyra veckor är de obetalda lärlingar på varvet i Helsingör och först till vintern får de se några pengar.

”Fan, det är nu vi *måste* passa på”, säger Valdemar och skickar iväg en spottloska över gräset. ”Väntar vi så skiter det sig. Då sitter vi som gubbar och ångrar oss.”

”Precis vad jag menar.”

Sexton år gamla har de intagit ryggläge i en av de vindstilla backarna som klyver Snekkersten. Kinderna eldas på av solen. Halv ett, halva dagen kvar. Här, från utsiktsplatsen, är det som att världen inte brinner på alla håll. Men det gör den. Världskriget svänger.

Berlins självförtroende har fått sig ett par rejäla törnar när kriget österut går sämre. Kanske är det därför deras toleransnivå i det ockuperade Danmark nu är lägre och under sommaren har konflikter blossat upp överallt.

I kuststäder som Esbjerg och Aarhus var bråken mellan danskar och tyskar så våldsamma att strejker till sist förbjöds helt och hållet. Surmulna vakter sattes ut och i slutet av augusti

avgick den danska regeringen som en protest mot att Gestapo ville skjuta danska upprorsmän.

Skjuta dem! Nej, där gick gränsen. Så mycket marionetter kunde regeringen aldrig tänka sig att bli.

Som straff utlyste riksbefullmäktigad Werner Best undantagstillstånd och den danska armén internerades. Kungen sattes under bevakning på Amalienborg och polischeferna skulle tvingas till lydnad. Ja, kaoset går som en linje igenom Danmark.

Men den linjen tycks avlägsen Snekkersten.

Åtminstone idag.

Pojkarna hör bara lugnet. Fiskmåsarerna vid stranden, vinden genom träden. Valdemar har vänt sig på sidan i gräset, men ångrar sig. På rygg drabbas man inte lika lätt av dåligt samvete. Lönträden står som väktare bakom dem när han sneglar på Stig, som sträcker ut sig bredvid honom.

”Nu då?” säger Valdemar. ”Ser du dem?”

”Jo, nu ser jag hennes pattar.”

”Men resten?”

”Jag ser allt.”

Och Valdemar flinar, sträcker ut sig.

”Jag sa ju för fan det”, viskar han. ”Man tänker sig henne som hon är på film och sedan klär man av henne.”

”Med tankekraft”, svarar Stig och öppnar ögonen.

”Tankekraften kan ingen ta ifrån en.”

”Inte ens Ingrid Bergman.”

Hade Stigs far vetat att de låg här hade han ilsknat till. Han behöver hjälp på krogen. Matlagning, servering, hotellrum ska städas. Ägg plockas in. Efter sommarens alla wienerschnitzlar och engelska biffar är menyn ändrad till enkla rätter som soppa, och familjen sköter nu allting själva.

Men Stigs unga tankar är på annat håll. De buskiga ögonbrynen och det svarta håret, som stråna på en kvast.

Valdemars far hade inte blivit lyckligare. Han är en av byns tandläkare och pojken prydligheten själv, blek med en blond hårman som far i brisen. Redan lång som en vuxen karl, men tunn som en pinne. Han tar inte halsbloss som Stig.

”Fan, så gott det är att röka”, säger han ändå.

”Klockan?” frågar Stig och reser ryggen till en båge, tar stöd med armbågarna. ”Tänk dig de andra vid kranen.”

På Strandvejen som löper längs Öresund ser de en kolonn bilar på väg mot Helsingör, men kommentarerna om dem uteblir. Brisen lägger sig och hettan blir mer påtaglig.

”Vad tror du om fronten?” säger Valdemar och är nog med att inte titta på vännen när han säger det.

Stig skyler ögonen med handen.

Han vill tänka efter, samla sig.

”Det vet i fan”, säger han och suckar, som om ämnet rör dem personligen. Han tvekar innan han avslutar. ”Men din far fortsätter att bjuda hem tyskarna som om ingenting hänt? Man börjar undra. Jag bara säger det.”

”Hur menar du då?”

Valdemar låter förnärnad, men det hindrar inte Stig.

”Ja, alltså... gillar ni dem, eller?”

Något svar kommer inte, för kanske är det för svårt. Det går en minut, kanske två. De känner lukten av något som brinner och får släcka en fimp som satt fyr på gräset.

Och stämningen återvänder långsamt, så klart.

De har hållit ihop i nästan tio år.

”Hemåt, eller?” säger Valdemar.

”Nä.”

En tisdag i deras liv. Solbrännan lär de inte kunna dölja. Än

mindre glädjen. Ingen av dem kommer att sörja hårda ord eller en uppfostrande örfil till kvällen.

”Det här är fan den bästa dagen i mitt liv”, säger Stig och glömmer åter att de stulit tid de inte äger.

”Jawohl”, svarar Valdemar och flinar.

”Käften”, säger Stig.

CARL

12 september 1943, Köpenhamn

Exakt tio minuter över elva på förmiddagen sammanstrålar en osannolik grupp individer utanför en damfrisering i ena änden av Bredgade i Köpenhamn.

De anländer från samtliga väderstreck, som om en magnet drog dem till sig, och för den gamla damen som ser dem från sitt köksfönster på andra sidan gränden är det tydligt att händelserna bara har en huvudperson.

Den kortväxte, smale Carl Dreyer håller en bunt sedlar i handen, och en blandad kompott papperslappar i den andra, allt från teaterbiljetter till ransoneringskort.

”Hur mycket ger ni för extra tobak”, ropar han och viftar mot dem allihop, ”och hur många för den extra mjölken som din mamma så väl behöver. Sedan kan ni avsluta med revyn på Stadsteatern? För ett fåtal kronor får ni de bästa platserna i huset, kom igen, lite tempo.”

”Du blåste mig förra veckan”, muttrar en av gubbarna surt och hans mustasch darrar på läppen när han säger det. ”Biljetterna du sålde mig var utgångna.”

”Nej, nej, inte alls.”

Var biljetterna gamla? Det är möjligt, han säljer allt, Carl, utom sådant som är förfalskat. Där går gränsen. Stulna ransoneringskort går bra, de cirkulerar ändå.

Han är medveten om att han bryter mot lagen men han ser sig inte som en brottsling.

Händer sträcks fram, dras tillbaka, samtalet är snabbt och intensivt, men ingen ropar eller gör sig till, från tvärgatan hörs motorbuller. Ingen reagerar på det eller tror att ordningsmakten skulle ha siktet inställt på just deras svartabörshandel, det är ju bara i liten skala.

Genom den tunga dörren på frisörsalongen kommer en dam med *victory rolls* på huvudet, två volymfyllda lockar som ska ha något med amerikanska flygare att göra. Hon är avgjort salongsberusad där hon stapplar fram på sina höga klackar och när hon passerar gruppen tystnar samtalet under två sekunder, men är snart igång igen.

Carl låter munlädret gå när han försöker medla mellan två herrar som båda vill ha första raden på *Svansjön*, men så råkar han se upp på den gamle kvinnan som står i sitt kök.

På andra sidan gatan, tredje våningen.

Hon är lastgammal, med ett huckle på huvudet. Fast visst gestikulerar hon till honom?

Irriterad försöker hon öppna det murkna fönstret, men det har svällt av fukt och värme. Carl ursäktar sig och lämnar tumultet som uppstått för att höra vad hon vill och bakom honom står nio personer kvar och bolmar på cigarrer.

Han hinner bara korsa gatan innan han ser hur kvinnan spärrar upp ögonen mot det öppna torget en bit bort och drar igen fönstret hon till sist fått upp. En polisbil tar kurvan och bromsar in framför de förvånade männen på hörnet.

De skingras åt alla håll, men två av dem hinner inte längre än att de grova polismännen tar dem.

Själv backar Carl in i porten och slukas av skuggorna, som döljer honom tills aktionen har avslutats och bilen lämnat platsen. Det sker varje dag, bara inte här. Straffet blir fängelse

för en sådan som han, trettio dagar i buren. Köparna klarar sig bättre och kommer undan med en tillsägelse.

En kvart senare vågar Carl sig ut. Trottoaren är tom, men kvinnan där ovanför är kvar och nu slår hon med våld upp fönstret och pekar med sitt krokiga långfinger.

”Där hade du tur”, skrockar hon. ”Jävlar.”

Så skrattar hon, återvänder till köket.

”Tack, min sköna”, ropar Carl och halvspringer mot de mer centrala delarna och Triangeln.

Men förvånad är han inte.

Han kallades *Lucky Carl* långt innan han var gammal nog att nå upp till disken på Holger Danske bar.

Och pengarna har han i näven. Han har till och med en bunt sedlar för saker som *skulle* säljas, men som han inte fick överlämnade i kaoset. Nu kan de avyttras igen.

Dåligt samvete är honom fjärran, landet är ju ockuperat. Kanske är kriget det bästa som har hänt honom.

NYGAARD & STIG

13 september 1943, Snekkersten

Harry Nygaard, allmänt kallad Nygaard, har fått upp två av sina tre garn och fångsten är vad han väntat sig. Torskar och sillar sprattlar dödsförskräckta på däck. Han sköter allt ensam och skulle aldrig drömma om att anställa någon för den typen av småskaligt fiske som han numera bedriver.

Ibland får han makrill, skädda och kolja också.

Han vet vad han vet och torsken är godast under vintern när stimmen samlas i de djupa groparna runt Ven och en januari-morgon fick han en bjässe på tjugonio kilo.

Men allt det där är inte viktigt längre. Det hör till tiden då han livnärde sig på den fisk som fanns mellan Snekkersten och evigheten – han och de andra yrkesverksamma. Pedersen med sin risiga skuta som får bogseras in flera gånger i månaden, och den yngre Bruhn med sin nymålade.

Byns lilla flotta förändras inte mycket.

Numera behöver Nygaard inga mängder. Det ska räcka till restaurangens lunch bara, och till dem själva.

Varje morgon nynnär han på samma sånger. Idag dränks hans grova röst av flygplanen på himlen när de passerar och går in över fastlandet. Tyskar, järnkorset på vingarna.

Sydväst bakom honom ligger Snekkersten. Hans krog syns som en vit kub på landbacken.

Nygaard startar motorn och förlorar sig i rytmen från kolvarna, det är trettiofem minuter till hamnen. Där lägger han till